

Privaatrechtelijke pensioenregelingen

Verzamelwet pensioenen 2019

Pensioenbrief 2019/11

Op 1 januari 2019 is de Verzamelwet pensioenen 2019 in werking getreden. Deze wet brengt diverse aanpassingen aan in de pensioenwetgeving.

De medezeggenschap in kleine ondernemingen

Ondernemingen zonder ondernemingsraad of personeelsvertegenwoordiging (PVT) zijn op grond van art. 35b lid 1 WOR verplicht ten minste tweemaal per kalenderjaar een Personeelsvergadering (PV) te organiseren. Onder het oude recht ontbrak een expliciet recht om op verzoek informatie te ontvangen over de arbeidsvoorwaarde pensioen die werknemers nodig kunnen hebben ten behoeve van de personeelsvergadering. Ten behoeve van de PV is nu een expliciet informatierecht ingevoerd voor de in de onderneming werkzame personen. Zij kunnen de ondernemer verzoeken om relevante informatie te verstrekken over de pensioenregeling die zij redelijkerwijze nodig kunnen hebben ten behoeve van de PV. Het moet daarbij gaan om informatie voor zover die relevant is voor het collectief van in de onderneming werkzame personen, dus geen individuele pensioenregelingen.

Daarnaast wordt de ondernemer verplicht de in de onderneming werkzame personen zo spoedig mogelijk te informeren ten aanzien van elke voorgenomen vaststelling, wijziging of intrekking van een uitvoeringsovereenkomst of uitvoeringsreglement. De informatie dient schriftelijk te worden verstrekt, indien beschikbaar bij de ondernemer.

Voor kleine ondernemingen die wel een PVT hebben zijn de informatieverplichtingen ook aangescherpt. De PVT heeft een expliciet informatierecht, op grond waarvan de PVT informatie over de arbeidsvoorwaarde pensioen kan verkrijgen. Naar oud recht mag de ondernemer deze inlichtingen en gegevens echter zowel mondeling als schriftelijk verstrekken. Dat wordt in beginsel schriftelijk indien de informatie beschikbaar is bij de ondernemer. Nieuw is ook een initiatiefrecht voor de PVT. Hiermee kan de PVT het onderwerp pensioen agenderen voor overleg. De ondernemer is vervolgens verplicht hierover in overleg te treden.

Kleine en heel kleine pensioenen

Kleine pensioenen mochten eenzijdig door de pensioenuitvoerder worden afgekocht binnen zes maanden na twee jaar na einde deelneming. Dit eenzijdig recht op afkoop is per 1 januari 2019 afgeschaft en vervangen door een automatisch recht op waardeoverdracht. Een klein pensioen bedraagt per 2019 € 484,09 (was in 2018 € 474,11). Heel kleine pensioenen (minder dan € 2 per jaar) vervallen per 1 januari 2019 van rechtswege en kunnen niet meer worden afgekocht. Sommige pensioenuitvoerders (bijvoorbeeld NN) doneren de waarde overigens aan een goed doel.

Overbruggingspensioenen

De PW en de WvB worden zodanig gewijzigd dat – wanneer het pensioen al is ingegaan en de wettelijke AOW-ingangsdatum wordt verhoogd – de variatie uiterlijk moet worden vastgesteld bij het bereiken van de AOW-leeftijd, zoals die van toepassing was voor deze verhoging. De wijziging borduurt voort op bij de tot 1 juli 2016 bestaande tijdelijke regeling waarbij variabilisering werd toegestaan van al ingegaan ouderdomspensioen voor mensen die vóór 1 januari 2016 vervroegd met pensioen waren op het moment dat de AOW leeftijd (versneld) werd verhoogd.

Premiebetaling op basis van feitelijk verloonde bedragen per maand

In steeds meer uitvoeringsreglementen en uitvoeringsovereenkomsten is de premie verschuldigd op basis van actuele loonsomgegevens. Deze loonsomgegevens komen na doorgifte en verwerking beschikbaar voor de werkgever wat kan leiden tot verschuldigdheid van de premie na verwerking. De aldus ontstane betalingsverplichting ligt buiten de termijnen die op dit moment in de wet zijn opgenomen. Aan art. 26 PW en art. 36 WvB is daarom toegevoegd dat bij premiebetaling op basis van actuele loonsomgegevens de werkgever de premie uiterlijk twee maanden na afloop van elke maand waarover premie is verschuldigd dient te voldoen.

Verbod uitbesteding activiteiten bepaalde activiteiten

Het meest controversiële deel van de Verzamelwet pensioenen 2019 is de bepaling dat het opstellen van en toezien op het strategisch beleid ten aanzien van vermogensbeheer niet meer mag worden uitbesteed, een gevolg van een amendement van Kamerlid Pieter Omtzigt. In de toelichting, maar niet in de wet, staat dat fiduciair beheer niet meer mogelijk zou zijn. Bijzonder is dat Omtzigt in de pers heeft aangegeven dat het niet zijn bedoeling is om fiduciair beheer helemaal te verbieden. Een pensioenfonds zou volgens dezelfde toelichting wel het vermogensbeheer mogen uitbesteden, maar niet de verantwoordelijkheid ervoor (verantwoordelijkheid die per definitie bij het bestuur rust maar dat terzijde).

Verder is nu een drietal verboden uit te besteden activiteiten, die al via de delegatiebepaling van art. 34 lid 2 onderdeel a PW in het Uitvoeringsbesluit waren opgenomen, nu ook in de PW en de WvB opgenomen. Dat heeft inhoudelijk niet direct gevolgen, behalve dat dit heeft geleid tot onnodige doublures. Staatsrechtelijk is de opname in de PW en WvB wel relevant, een formele wet is immers minder snel aan te passen dan een algemene maatregel van bestuur.

NB

De versterking van de medezeggenschap en de regels over (heel) kleine pensioenen spreken voor zich. Dat geldt minder voor het amendement Omtzigt omdat er veel vragen zijn over de precieze strekking. Zelfs de op-

steller van het amendement heeft daarover tegenstrijdige uitlatingen gedaan.

(Wet van 12 december 2018 tot wijziging van de Pensioenwet en enige andere wetten vanwege enkele wijzigingen met betrekking tot pensioen)

Mr. M.W. Minnaard
